

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อวัดระดับความสำเร็จและเปรียบเทียบความสำเร็จโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตลอดจนศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความสำเร็จในการนำนโยบายพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลไปปฏิบัติในจังหวัดปทุมธานี การวิจัยต้องอาศัยข้อมูลจากคณะผู้บริหารและพนักงานทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ 6 อำเภอในจังหวัดปทุมธานี เพื่อให้ข้อมูลน่าเชื่อถือมากขึ้นอันจะเป็นประโยชน์ต่อการนำนโยบายไปปรับปรุงแก้ไข โดยจะนำเสนอเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้มีประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

- 1.1 ประชากร คือ คณะผู้บริหารและพนักงานทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ 6 อำเภอในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 3,449 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นตัวแทนประชากรที่เก็บข้อมูลประกอบด้วยคณะผู้บริหารและพนักงานทุกระดับที่ได้ำนโยบายพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลไปปฏิบัติในพื้นที่ 6 อำเภอในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 3,449 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified sampling) เป็นวิธีการสุ่มที่จะต้องกำหนดจำนวนหน่วยตัวอย่างให้ได้สัดส่วน (Proportion) ตามจำนวนประชากร และเป็นการกำหนดขนาดจำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ให้แปรผันตามขนาดของประชากร และเป็นการกำหนดอัตราส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่จะถูกเลือกในแต่ละชั้นภูมิ คือร้อยละ 10 % ของประชากรแต่ละชั้นภูมิ (รังสรรค์ ประเสริฐศรี 6:29)

โดยใช้สูตรวิธีการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิในกรณีที่กำหนดให้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของแต่ละชั้นภูมิให้ได้สัดส่วนกันมีดังนี้

$$n_i = \frac{N_i}{N} \times \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่างรวม}$$

n_i คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละชั้นภูมิ

N_i คือ สมาชิกประชากรของแต่ละชั้นภูมิ

N คือ จำนวนสมาชิกรวมของประชากรทั้งหมด

แบ่งออกเป็น 2 ระดับชั้นภูมิ ตามประเภทของคณะผู้บริหารและพนักงานทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี ดังนี้

1.2.1 คณะผู้บริหารของ อบต.ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 1,065 คน

1.2.2 พนักงานทุกระดับของ อบต.ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 2,384 คน

ผู้วิจัยกำหนดอัตราส่วนของหน่วย (ตัวอย่าง) ที่จะถูกเลือกในแต่ละชั้นภูมิคือร้อยละ 10ของประชากรของแต่ละชั้นภูมิดังนี้

คณะผู้บริหารของ อบต.ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน $(1,065/3449) \times 344 = 106$ คน

พนักงานทุกระดับของ อบต.ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน $(2,384/3449) \times 344 = 238$ คน

รวมจำนวนคณะผู้บริหารและพนักงานทุกระดับของ อบต. 344 คน

2. เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ การวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือหลักที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้จึงประกอบขึ้นด้วย ข้อคำถามหลายข้อที่สามารถใช้เป็นตัวแทน หรือตัวชี้วัดที่ครอบคลุมเนื้อหาและสาระที่ต้องการตามวัตถุประสงค์ และขอบเขตของการวิจัยได้อย่างครบถ้วน และเป็นแบบสอบถามที่ศึกษาสร้างขึ้น โดยการประมวลแนวคิดจากกรอบแนวคิดในการนำนโยบายไปปฏิบัติซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะแบบเลือกตอบ (checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความสำเร็จในการนำนโยบายพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลไปสู่การปฏิบัติ เป็นการสอบถามเกี่ยวกับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ 6 อำเภอในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 83 ข้อแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า (rating scale) ตามแบบของ อาร์. เอ. ลิกเออร์ท (R. A. Likert) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ระดับความสำเร็จของการดำเนินงาน มากที่สุด ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานมาก ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานปานกลาง ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานน้อย ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานน้อยที่สุด คำตอบที่ใช้ในแบบสอบถามมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ความสำเร็จ	ระดับคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเพื่อเปรียบเทียบระดับความสำเร็จของการนำนโยบายพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีไปปฏิบัติจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วยแบบวัดโครงสร้างระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารในการนำนโยบายพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลไปปฏิบัติ จำนวน 13 ข้อ แบบวัดบุคลากรระหว่างคณะผู้บริหารและพนักงานทุกระดับในการนำนโยบายพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลไปปฏิบัติจำนวน 15 ข้อ แบบวัดงบประมาณตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปีในการนำนโยบายพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลไปปฏิบัติ จำนวน 11 ข้อ แบบวัดสถานที่ของอบต.เท่ากับตำบลแต่ละตำบลเป็นการระบุนโยบายเขตที่เด่นชัดไม่คลุมเครือในการนำนโยบายพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลไปปฏิบัติ จำนวน 9 ข้อ แบบวัดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ เป็นการพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ให้มีความทันสมัยในการนำนโยบายพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลไปปฏิบัติ จำนวน 8 ข้อ แบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างคณะผู้บริหารและพนักงานทุกระดับที่มีการดำเนินกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ทางสังคม เพื่อการอยู่ร่วมกันในการนำนโยบายพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลไปปฏิบัติ จำนวน 11 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า (rating scale) ตามแบบของ อาร์. เอ. ลิกเออร์ท (R. A. Likert) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือระดับการปฏิบัติมากที่สุด ระดับการ

ปฏิบัติมาก ระดับการปฏิบัติปานกลาง ระดับการปฏิบัติน้อย ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คำตอบที่ใช้
ในแบบสอบถามมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

การปฏิบัติงาน	ระดับคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความสำเร็จกับ
ระดับความสำเร็จของการนำนโยบายพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลไปสู่การปฏิบัติ
จำนวน 12 ข้อ

2.2 หลักเกณฑ์การสร้างคำถาม สำหรับหลักเกณฑ์การสร้างข้อคำถามเพื่อใช้ในการ
วิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

2.1.1 สร้างคำถามให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และขอบเขตของการวิจัย
ในครั้งนี้

2.1.2 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นพื้นฐานทางทฤษฎี
ในการตั้งคำถาม

2.1.3 บูรณาการความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้วิจัย

2.1.4 ขอคำปรึกษา คำแนะนำ และความร่วมมือจากผู้มีความรู้ความสามารถหรือ
ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการนำนโยบายพัฒนาสังคมขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลไปปฏิบัติทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ จำนวน 2 ท่าน นอกจากนี้ ได้ขอคำแนะนำและ
คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัยนี้ให้ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามอีกด้วย

2.3 เกณฑ์การวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าในการรวบรวมข้อมูลจาก
การวิจัยภาคสนามนั้น ได้ใช้แบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบโดยเลือกสร้างแบบสอบถามเป็นแบบ
มาตราประเมินค่า (rating scale) ที่แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแบบของ อาร์. เอ. ลิเคิร์ต (R. A. Likert)
หรือลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) โดยกำหนดให้มีน้ำหนักเปรียบเทียบกัน เป็นการแบ่งมาตราส่วน
ประมาณค่าของการตีความหมายออกเป็น 5 ระดับ โดยจัดรูปแบบที่เอื้อต่อการประเมินผลให้มีความ
ง่ายต่อผู้ตอบแบบสอบถามและการวิเคราะห์ผลมีค่าน้ำหนักเปรียบเทียบกัน 5 ระดับ และใช้เกณฑ์
การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด 2542: 103) ดังนี้

การปฏิบัติงาน / ความสำเร็จมากที่สุด	ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00
การปฏิบัติงาน / ความสำเร็จมาก	ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50
การปฏิบัติงาน / ความสำเร็จปานกลาง	ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50
การปฏิบัติงาน / ความสำเร็จน้อย	ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50
การปฏิบัติงาน / ความสำเร็จน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50

3. การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือช่วยในการทำวิจัยสนาม โดยผู้วิจัยได้สร้างหรือออกแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัยและกรอบแนวคิดการวิจัยเรื่องนี้ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจะต้องมีความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (reliability) ขั้นตอนการทดสอบแบบสอบถามมีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ยกร่างแบบสอบถาม ผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบความเที่ยงตรง เป็นลักษณะของการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความสมบูรณ์ ความสอดคล้อง ตลอดจนเนื้อหาและถ้อยคำของแบบสอบถามให้รัดกุมและถูกต้อง ขั้นตอนนี้ดำเนินการโดย

1. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์รอง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของแบบสอบถาม จากนั้นผู้วิจัยทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 2 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของแบบสอบถาม จากนั้นผู้วิจัยทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม เช่น ตัดข้อความที่ไม่จำเป็นออกและเพิ่มข้อความที่สำคัญบางข้อความถูกต้องของการพิมพ์และสะกดคำ เป็นต้น ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์รองอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของแบบสอบถามเป็นครั้งสุดท้าย จากนั้นผู้วิจัยทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์จึงนำออกไปทดลองใช้

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) ดำเนินการโดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (try - out) เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึง

กับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นจากสูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows ในการวิเคราะห์ ได้ผลการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้ แบบวัดระดับการรับรู้ด้านโครงสร้าง มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 แบบวัดระดับของบุคลากรมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 แบบวัดงบประมาณ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 แบบวัดสถานที่ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 แบบวัดระดับ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 แบบวัดระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 แบบวัดระดับความสำเร็จในการนำนโยบายพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลไปปฏิบัติ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยรวมทุกฉบับเท่ากับ .99

ขั้นตอนที่ 4 การนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง ทั้งนี้ หากพบข้อบกพร่องในขั้นตอนใด ผู้วิจัยก็จะนำไปปรับปรุงแก้ไขจนผ่านทุกขั้นตอนของการทดสอบแบบสอบถามทั้ง 4 ขั้นตอนข้างต้นนี้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้วางแผนการจัดเก็บข้อมูล ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามพร้อมซองเปล่าติดอากรแสตมป์ส่งไปทางไปรษณีย์ให้กับคณะผู้บริหารและพนักงานทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างไว้แล้ว 47 ตำบลในพื้นที่ 6 อำเภอในจังหวัดปทุมธานี จนครบตามจำนวนที่ต้องการแล้ว และขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับทางไปรษณีย์ เมื่อมีแบบสอบถามส่งกลับมา จึงนำข้อมูลมาประมวลและวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิธีการประมวลข้อมูล ก่อนที่จะวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้ประมวลข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 5.1.1 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากการวิจัยภาคสนาม
- 5.1.2 ตรวจสอบแบบสอบถามทุกชุดเพื่อดูความถูกต้องและความสมบูรณ์
- 5.1.3 จัดคำตอบเป็นกลุ่ม และเป็นหมวดหมู่ รวมทั้งให้รหัส (code) คำตอบ

5.1.4 ใส่รหัสคำตอบจากข้อ 5.1.3 ลงในแผ่นรหัส (coding form) จนครบทุกชุด พร้อมกับทำคู่มือให้รหัส (coding book)

5.1.5 พิมพ์รหัสจากแผ่นรหัสทั้งหมดลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ ฉะนั้นข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมดจึงอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ในรูปของรหัส

5.1.6 จากนั้นได้ทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป SPSS/FW

5.2 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ในรูปของตาราง (contingency analysis) รวมทั้งใช้รูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพรรณนา (descriptive analytical approach) และสถิติอนุมาน (Inferential Statistic)

5.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

5.2.2 ค่าเฉลี่ย (mean) ใช้ในการวัดค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยวิเคราะห์ระดับความสำเร็จของการปฏิบัติงานในการนำนโยบายพัฒนาสังคมไปปฏิบัติ และระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนโยบาย และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) หรือ S.D. เพื่อหาค่าการกระจายข้อมูล

5.2.3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติงานแยกตามข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้ค่าสถิติ t-test และ One way ANOVA

5.2.4 การทดสอบสมมติฐานตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient), Multiple Regression มีเกณฑ์การแปลความหมาย (Cohen 1988) อ้างอิงถึงใน ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ 2554) ดังนี้

ค่าสหสัมพันธ์จะอยู่ระหว่าง -0.29 ถึง -0.10 หรือ 0.10 ถึง 0.29 หมายถึง มีความสัมพันธ์น้อย

ค่าสหสัมพันธ์จะอยู่ระหว่าง -0.49 ถึง -0.30 หรือ 0.30 ถึง 0.49 หมายถึง มีความสัมพันธ์ปานกลาง

ค่าสหสัมพันธ์จะอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง -0.50 หรือ 0.50 ถึง 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์สูง